

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 26.05.2025

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kaupunginjohtajan selvitys Vantaan taloudellisesta tilanteesta ja Vantaan ratikkahankkeesta	5
- Valtuuston kutsuminen koolle Vantaan taloudellisen tilanteen ja ratikkahankeen käsittelyä varten	7
- Vantaan kaupungin taloustilanne	9
- Vantaan ratikan tilannekatsaus	16
- Äänestysraportti KH 26.5.2025 § 3	47
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	49
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	50
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	51
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	52
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	57
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	58
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	59
Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	60

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 26.5.2025 klo. 16.00 – 18.00

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Rokkanen Sakari, puheenjohtaja	x	Kaiju Susanna	
Kaukola Ulla, I varapuheenjohtaja	x	Vesa Tiina	
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	x	Virkamäki Pekka	
Abdi Faysal	x	Hilden Joni	
Karinen Ville	x	Nguyen Chau	
Kasonen Mika	-	Hakala Heli	x
Lundell Kai-Ari	-	Hartikainen Janne	x
Orpana Anitta	x	Kanerva Sami	
Raja-Aho Maarit	x	Rehnström Kristian	
Rämö Eve	-	Kuusela Minna	x
Räsänen Minna	x	Haapalainen Tuija	
Suoniemi Juha	x	Kärki Niilo	
Tammi Visa	x	Kähkönen Osmo	
Tuomela Tiina	-	Vacker Marjo	x
Valtanen Hanna	x	Seppänen Tia	
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Joki Vincent	x		
Muut osallistujat			Läsnä
Tahvanainen Säde, valtuuston puheenjohtaja			x
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja			x
Aidanjuuri Tanja, valtuuston II varapuheenjohtaja			x (klo. 16.00 – 17.27; § 1 – 2)
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja			x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			x (klo. 16.00 – 17.00; § 1 – 2)
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja			x
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja			x
Kalmari Mari, viestintäjohtaja			x
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja			x
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies			x
Takala Matias, pöytäkirjanpitäjä			x
Kalo Ilkka, vs. apulaiskaupunginjohtaja			x (klo. 17.00 -18.00; § 3)
Lehtikankare Hannu, projektijohtaja			x (klo. 16.08 -18.00; § 3)

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja   Sakari Rokkanen

Pöytäkirjanpitäjä   Matias Takala

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka   2.6.2025 klo. 16.00, sähköisesti.

Pykälä 3 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Mika Niikko

Maarit Raja-Aho

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka   4.6.2025, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

---

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 26.5.2025 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 26.5.2025 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 2.6.2025 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kasonen Mika	
Kaukola Ulla	12.5.2025
Lundell Kai-Ari	
Niikko Mika	26.5.2025
Orpana Anitta	12.5.2025
Raja-Aho Maarit	26.5.2025
Rämö Eve	
Räsänen Minna	
Suoniemi Juha	
Tammi Visa	
Tuomela Tiina	
Valtanen Hanna	

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 4.6.2025 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Mika Niikko ja Maarit Raja-aho toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 2.6.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 4.6.2025 lähtien.

3 § Kaupunginjohtajan selvitys Vantaan taloudellisesta tilanteesta ja Vantaan ratikkahankkeesta

VD/3980/00.02.00.05/2025

PT/S-AP/MT

Kuntalain luku 12 § 94 mukaan valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Kuntalain luku 12 § 93 mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat.

Vantaan kaupungin kirjaamoon on toimitettu tiistaina 20.5.2025 yhteensä 23 Vantaan kaupunginvaltuuston jäsenen allekirjoittama kirje, jossa pyydetään valtuustokokouksen järjestämistä viipymättä. Kirjeessä vaaditaan, että kokouksessa esitellään Vantaan kaupungin tämänhetkinen taloudellinen tilanne ja viimeisimmät tiedot Vantaan Ratikan kustannuksista.

Kaupunginjohtaja valmistelee kaupunginhallituksen kokoukseen selvityksen pyydetyistä seikoista.

Kaupunginvaltuusto on kutsuttu koolle tiistaina 27.5.2025 käsittelemään kaupunginjohtajan selvitystä.

Asian liitteet päivittyvät ennen kokousta Vantaan kaupungin internetsivuille ja luottamushenkilöiden Extranetissä.

Kaupunginhallitus 26.5.2025 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi kaupunginjohtajan selvitys Vantaan taloudellisesta tilanteesta ja Vantaan ratikkahankkeesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen esitti asian jättämistä pöydälle seuraavaan kokoukseen. Esitys raukesi kannattamattomana.

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Juha Suoniemi teki jäsen Maarit Raja-Ahon kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi kaupunginjohtajan selvitys Vantaan taloudellisesta tilanteesta ja Vantaan ratikkahankkeesta, että kaupunginjohtajan selvitys palautetaan valmisteltavaksi.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattava kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat Suoniemen muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Karinen, Tammi, Abdi, Räsänen, Kaukola, Rokkanen, Hakala, Orpana, Kuusela, Valtanen) ja 5 ei-ääntä (Suoniemi, Raja-Aho, Niikko, Hartikainen, Vacker). Puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan esityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kaupunginhallituksen jäsenet Maarit Raja-Aho ja Marjo Vacker yhtyivät:

Vaadimme ratikkahankkeen keskeyttämistä suunnitteluvaiheeseen ja lykkäämään ratikkahankkeen rakentamisen käynnistämistä asuntorakentamisen, suhdannetilanteen ja kaupungin talouden voimakkaasti heikentyneiden näkymien vuoksi sekä muistaen työllisyyden hoidon aiheuttamat kustannukset mm. TE-palveluiden siirtymisen myötä. Hanke voidaan käynnistää valtuuston päätöksellä, kun kaupungin talouden ja rakentamisen näkymät vastaavat alkuperäisen Ratikkapäätöksen perustana ollutta tilannetta (vuoden 2022 tilinpäätös ja rakentamisen suhdanne vuodenvaihte 2022-2023) kuitenkin siten, että hanke tuodaan arvioitavaksi viimeistään vuoden 2028 aikana.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

Vasemmistoliitto pitää ylimääräisen valtuuston kokouksen järjestämistä tässä vaiheessa tarpeettomana ja täysin turhana ylimääräisenä kustannuksena veronmaksajille. Kun otetaan huomioon, että uusi valtuusto aloittaa toimintansa jo kesäkuussa, on tarkoituksenmukaista ja taloudellisesti vastuullista siirtää asia uuden valtuuston käsiteltäväksi. Näin turvataan myös demokraattinen päätöksenteko ja uuden valtuuston mahdollisuus ottaa kantaa asioihin heti toimikautensa alussa.

Liitteet:

- Valtuuston kutsuminen koolle Vantaan taloudellisen tilanteen ja ratikkahankkeen käsittelyä varten
- Vantaan kaupungin taloustilanne
- Vantaan ratikan tilannekatsaus
- Äänestysraportti KH 26.5.2025 § 3

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

**NIMILISTA YLIMÄÄRÄISEN KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUKSEN
KOOLLEKUTSUMISEKSI**

Vantaan kaupungin johdolla on ollut tiedossaan, että ratikan budjetti tulee ylittymään miljoonilla euroilla, mutta asiaa ei ole tuotu valtuuston tiedoksi, vaikka siitä on esitetty useita kyselyjä. Tämän vuoksi me allekirjoittaneet Vantaan kaupunginvaltuutetut vaadimme Kuntalain (410/2015) 94 §:n nojalla ylimääräisen valtuustokokouksen järjestämistä viipymättä.

Ylimääräisessä valtuustokokouksessa käsitellään Vantaan ratikan kustannuslaskelmia, jotka ovat muuttuneet vallitsevan taloudellisen tilanteen vuoksi. Lisäksi Vantaan kaupungin allianssiosapuolten kanssa laatimat laskelmat osoittavat, että ratikan kustannukset ovat nousseet merkittävästi alkuperäisistä rakentamiskustannuksista, jotka esiteltiin valtuustolle 23.5.2023 rakentamispäätöksen yhteydessä.

Kokouksen tarkoituksena on käydä perusteellinen keskustelu siitä, onko Vantaan kaupungilla taloudellista mahdollisuutta jatkaa ratikan rakentamista. Kokouksessa:

1. Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja esittelevät Vantaan kaupungin tämänhetkisen taloudellisen tilanteen sekä arvion talouden kehittymisestä tulevaisuudessa.
2. Vantaan ratikkahankkeen johtaja, apulaiskaupunginjohtaja sekä allianssin keskeiset toimijat esittävät omat arvionsa hankkeen kokonaiskustannuksista.
3. Kokouksessa mahdollistetaan äänestys Vantaan ratikkahankkeen pysäyttämisestä.

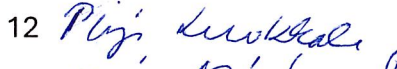
Vaadimme, että kunnanhallitus kutsuu kokouksen koolle viipymättä ja varmistaa, että kokouskutsussa yksilöidään käsiteltävät asiat sekä toimitetaan tarvittavat taustamateriaalit valtuutetuille hyvissä ajoin ennen kokousta.

Päiväys: 19.05.2025

Vantaalla

Nro Valtuutetun nimi Allekirjoitus Päivämäärä

- 1 Paula Lehmuskallio 19.5.25
- 2 Mika Kasonen
- 3 JUHANA JÄRÄ 19.5.2025
- 4 JUHANA SUONIEMI 19.5.2025
- 5 Nina Nummela 19.5.25
- 6 MARJO VACKER 19.5.2025
- 7 Jouko JÄÄSKELÄINEN 19.5.2025
- 8 Tiina Tuomela 19.5.2025
- 9 Susanna Kaiju 19.5.2025
- 10 Tanja Aidanjuuri 19.5.2025
- 11 MARKKU WECKMAN 19.5.2025
- 12 PIRSKO LUOKKALA 19.5.2025
- 13 KAI-ARI LUNDELL 19.5.2025
- 14 MIKA NIILIO 19.5.2025
- 15 JANNE HARTIKAINEN 19.5.2025
- 16 MARTTI RASTIMO 19.5.2025
- 17 LAURI IKONEN 19.5.2025
- 18 SUVI KARHU 19.5.2025
- 19 Niilo Kärki 19.5.2025
- 20 ~~ JUHANA SUONIEMI 19.5.2025~~
- 20 MILAD DEGHAN 19.5.2025
- 21 Pekka Lehtonen 19.5.2025
- 22 Eeva Tikkanen 19.5.2025
- 23 Katja Siniketo-Pietikä 19.5.2025

Vantaan kaupungin taloustilanne

Kaupunginhallitus 26.5.2025

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Tuloslaskelma

kaupunki ja rahastot

M€	TP 2024	E 2025	K 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	338	376	377	385	393	402
Toimintakulut	-1 054	-1 146	-1 193	-1 228	-1 267	-1 308
Toimintakate	-716	-770	-815	-843	-874	-907
Verotulot	585	581	622	653	684	717
Valtionosuudet	179	237	260	294	329	352
Rahoitustuotot ja -kulut	11	10	5	-2	-5	-10
Vuosikate	59	58	72	103	134	152
Poistot ja arvonalentumiset	-114	-117	-120	-130	-140	-150
Satunnaiset tuotot ja kulut	-3	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-59	-59	-48	-27	-6	3
Varausten ja rahastojen muutos	-2	-1	-1	-1	-1	-1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-61	-60	-49	-28	-7	2

HUOM: sisältää valtuustosopimuksen mukaisen talouden tasapainotuksen valtuustokauden aikana.

Suhdanteet painavat Vantaan taloutta

- Vantaa kärsii Suomen talouden alakulosta ja suhdanteista, jonka takia verotuloennusteet ovat heikentyneet yhtäjaksoisesti viimeiset kaksi vuotta. Talous on painunut erityisesti suhdannesyistä noin 50 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.
- Erityisesti heikko työllisyys, rakennusalan ahdinko ja lentoliikenteen hidas palautuminen painavat tällä hetkellä Vantaan taloutta.
- Vantaan talous on määrä tasapainottaa niin että talouden tasapaino saavutetaan viimeistään vuonna 2029.
- Valtuustosopimuksen mukaan asetetaan erillinen talous- ja strategiatoimikunta, jonka työn tuloksena tarkentuu arvio taloutta vahvistavista toimenpiteistä.
- Kaupungin verotulokehityksen lisäksi tuleva VOS-uudistus on Vantaalle hyvin tärkeä.
- Valtuustokauden puolivälissä tarkastellaan talouden kehittymistä ja talouden tasapainottamisen toteutumista.

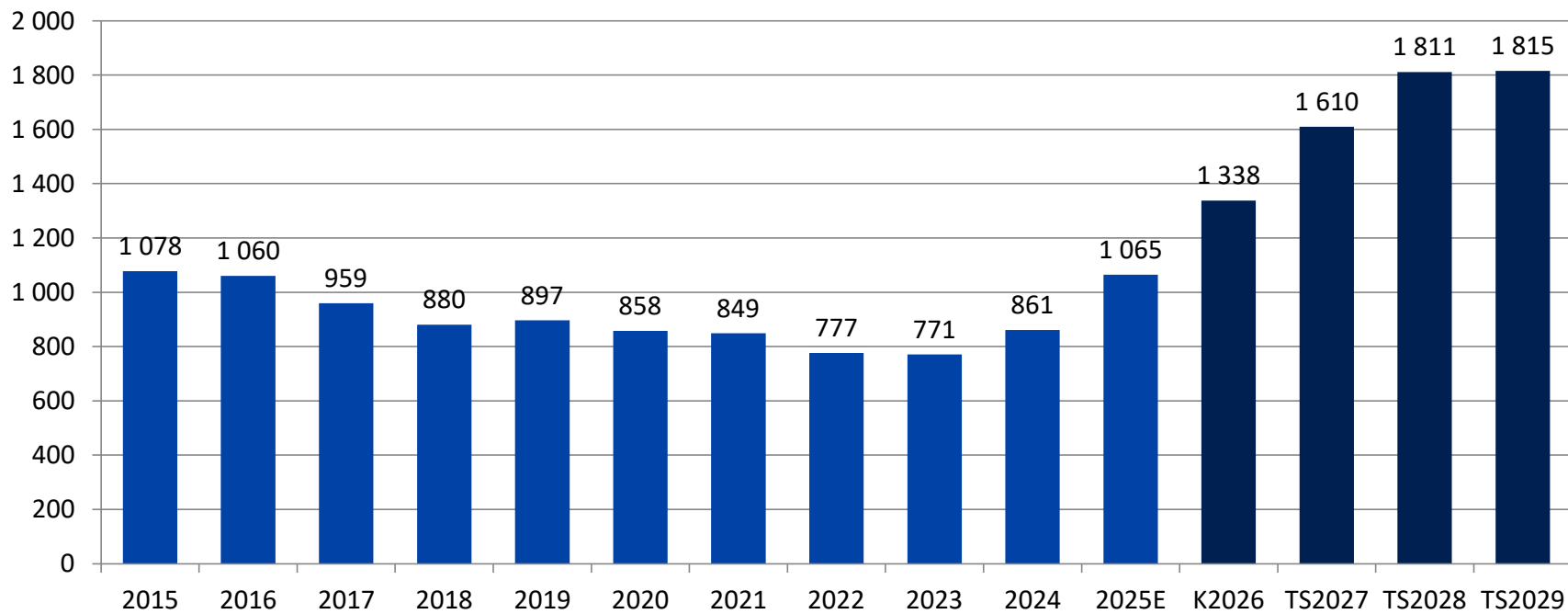
Ratikan talousvaikutuksista

- Vantaan ratikka on laskettu sisään lähivuosien investointien ja käyttötalouden taloussuunnitelmiin. Summat tarkentuvat syksyllä 2025 tavoitehinnan perusteella.
- Käyttötaloutta on heikon taloussuhdanteen takia tasapainotettava ratikkainvestoinnista riippumatta.
- Ratikka lisää korkokuluja ja poistoja, mutta tuottaa investointina kaupungille suoria tuloja tulevaisuudessa. Tulovirrat näkyvät kaupungin taloudessa kuitenkin pääosin investoinnin toteuttamisen jälkeen.
- Kaupungin omilla maankäyttöä ja kaavoitusta koskevilla päätöksillä on merkittävä vaikutus tuleviin tuloihin.
- Muuta investointipainetta pyritään helpottamaan muun muassa investointien priorisoinnilla, aikatauluttamisella ja niiden toteutuksen vaihtoehtojen tarkastelulla.

Vantaan lainakannan kehitys

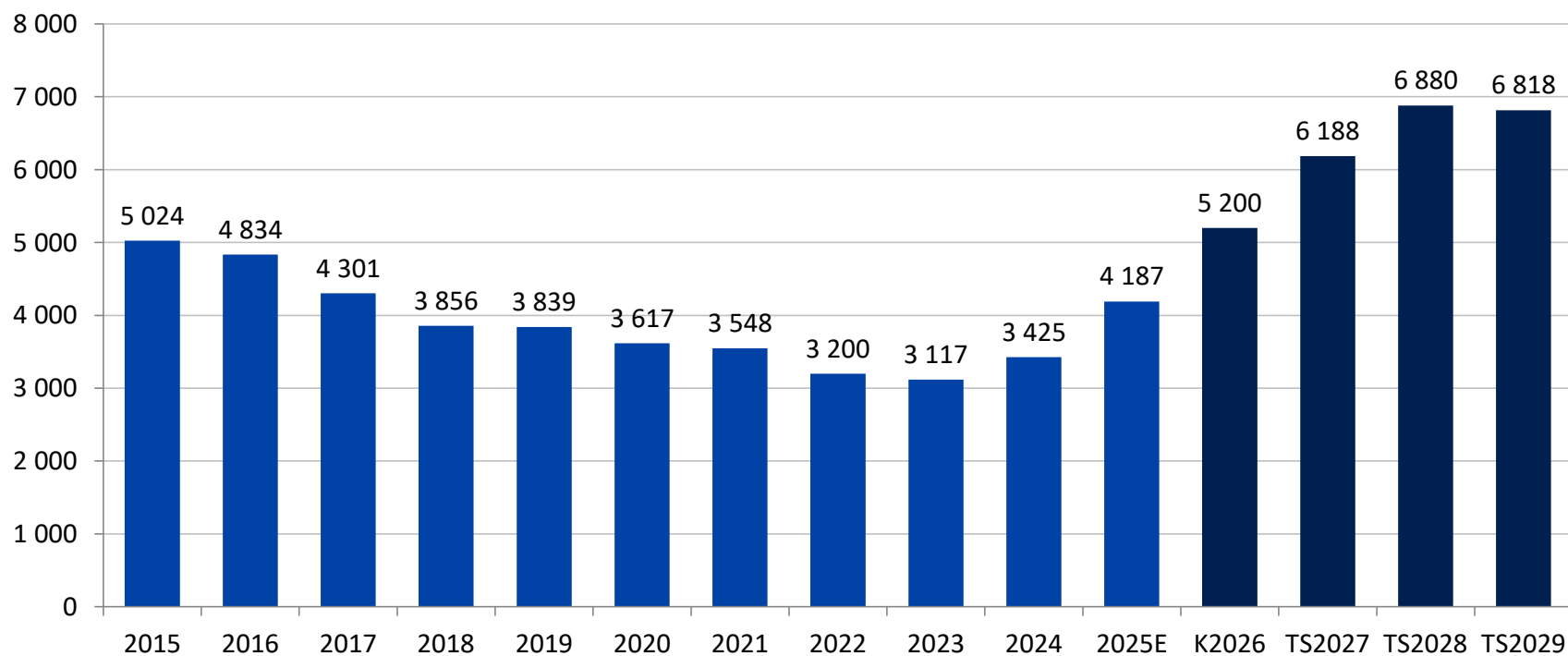
milj. €

Vantaan lainakannan kehitys €/asukas

€/asukas

Vantaan ratikan tilannekatsaus

Vantaan kaupunginhallituksen kokous 26.5.2025

**VANTAAN
RATIKKA**

Esityksen sisältö

- 1) Tilannekatsaus
- 2) Allianssi ja sen toiminta
- 3) Kehitysvaihe
- 4) Hankesuunnitelma ja kustannusarvio
- 5) Ratikkakaupungin tilannekatsaus
- 6) Seuraavat pysäkit

Tilannekatsaus

Vantaan ratikan päätöstilanne

22.5.2023

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan ratikan rakentamisen Ehtona valtion sitoutuminen kustannuksiin

4.9.2024

Vantaan kaupunkilautakunta päätti toteutuksen osapuolista
→ Rakentajat ja suunnittelijaosapuolet valittiin

23.9.2024

MAL-sopimuksesta saavutettiin neuvottelutulos
→ Valtion rahoitusosuudeksi yli **30 %**

21.10.2024

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi MAL-sopimuksen

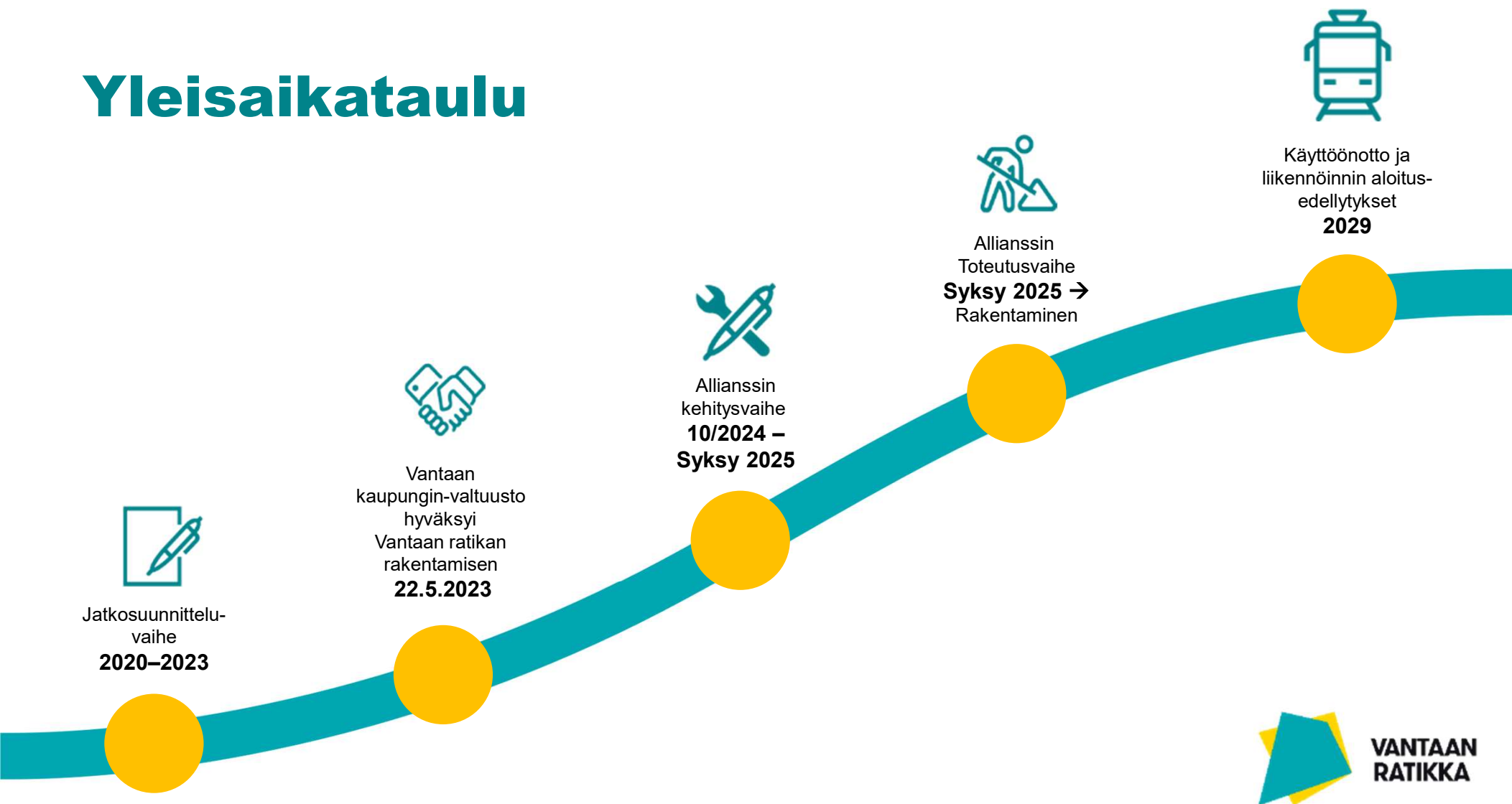

13.12.2024

MAL-sopimus allekirjoitettiin
→ Valtio ja kaupunki sitoutuivat kehittämiskokonaisuuteen

Yleisaikataulu

Ratikka tuo lisää asukkaita ja työpaikkoja

1 Läntinen Veromies +8 900 asukasta + 10 000 työpaikkaa	8 Heidehof + 5 300 asukasta + 3 100 työpaikkaa
2 Pakkala +7 900 asukasta + 2 700 työpaikkaa	9 Hakkila +3 400 asukasta + 800 työpaikkaa
3 Itäinen Veromies +11 900 asukasta + 5 800 työpaikkaa	10 Porttipuisto-Kuusikko + 1 900 asukasta + 890 työpaikkaa
4 Koivuhaka +900 asukasta + 2 300 työpaikkaa	11 Hakunila + 6 500 asukasta + 580 työpaikkaa
5 Viertola + 4 300 asukasta + 240 työpaikkaa	12 Vaarala + 4 000 asukasta + 470 työpaikkaa
6 Tikkurila +7 400 asukasta + 1 100 työpaikkaa	13 Rajakylä-Länsimäki + 3 700 asukasta + 180 työpaikkaa
7 Jokiniemi +1 600 asukasta + 2 500 työpaikkaa	

Ratikka mahdollistaa reittinsa varrella jopa

60 000 uutta
asukasta ja
30 000 työpaikkaa.

Se laajentaa kiskokaupunkia ja parantaa erityisesti itäisen pääkaupunkiseudun joukkoliikennettä.

Sähköllä kulkeva ratikka on

päästötön
joukkoliikennemuoto.

Reitin varrelle rakennetaan lisäksi pyöräparkkeja ja kevyen liikenteen väyliä, tukemaan autotonta liikkumista.

**Ratikkaa varten
rakennetaan 75 km
sähkönjakeluverkkoa.**

Samalla turvataan jo valmiiksi tulevan kaupunkikehityksen sähkön tarpeita.

Ratikan allianssihankkeen arvo 2024

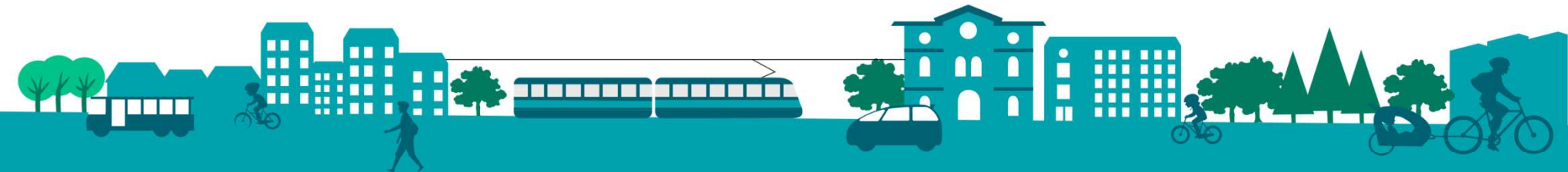
Allianssi-
hanke
647 M€

Vantaan
osuus
436 M€

Valtion
osuus (Vantaa
+ Helsinki 5)
**144 M€ +
maanvaihto**

HSY:n
osuus
57 M€

Helsingin
osuus
10+5 M€

Allianssi ja sen toiminta

Miksi allianssimalli valittiin?

Vantaan ratikan toteutusmallia arvioitiin laajasti vuosina 2022–2023.

Tarkastelussa painotettiin:

- Taloudellisten, aikataulullisten ja turvallisuusriskien hallittavuutta
- Kykyä houkutella kokeneimmat suunnittelu- ja rakennusyritykset
- Yhteistyötä Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa
- Kaupungin omien resurssien riittävyyttä rakennuttamisessa

Vertailun perusteella valittiin allianssimalli, koska se:

- Mahdollistaa joustavan muutosten ja laajuuden hallinnan työn aikana
- On tuttu ja toimivaksi todettu suurille urakoitsijoille
- On ollut käytössä kaikissa isoissa suomalaisissa raitiotiehankkeissa
- On alittanut budjetin toteutusvaiheessa 5-15% :lla
- Soveltuu erityisen hyvin Vantaan mittakaavaan, jossa yksi toimija ei pysty kattamaan koko hanketta – siksi kaksi allianssia: Itäinen ja Läntinen

Allianssimalli

- **Allianssimallin periaatteet**
  - Tilaaja ja tuottajat suunnittelevat ja toteuttavat hankkeen yhdessä
  - Riskit ja hyödyt allianssissa yhteisiä
  - Kaikki kustannukset avoimia ja läpinäkyviä
  - Sitova tavoitekustannus sovitaan osapuolten kesken kehitysvaiheen lopussa (syksy 2025)
- **Vantaan ratikan allianssimalli**
  - 2 allianssia (Itä & Länsi)

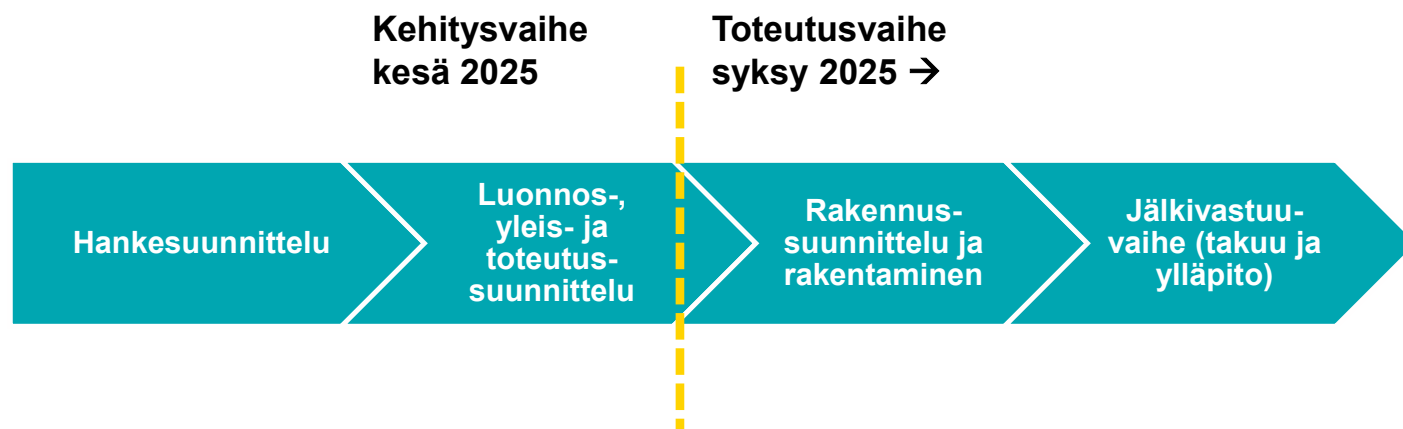
Allianssin vaiheet

Kehitysvaiheessa allianssiosapuolet yhdessä suunnittelevat hankkeen toteutuksen ja määrittävät rakentamisen **tavoitekustannuksen**.

Tavoitekustannuksen alituksesta tai ylityksestä hankkeen osapuolet vastaavat yhdessä.

Päätös toteutusvaiheeseen siirtymisestä, toteutuslaajuudesta ja tavoitekustannuksesta tehdään kehitysvaiheen päätteeksi.

Vantaan ratikan tavoitteena on siirtyä toteutusvaiheeseen syksyllä 2025.

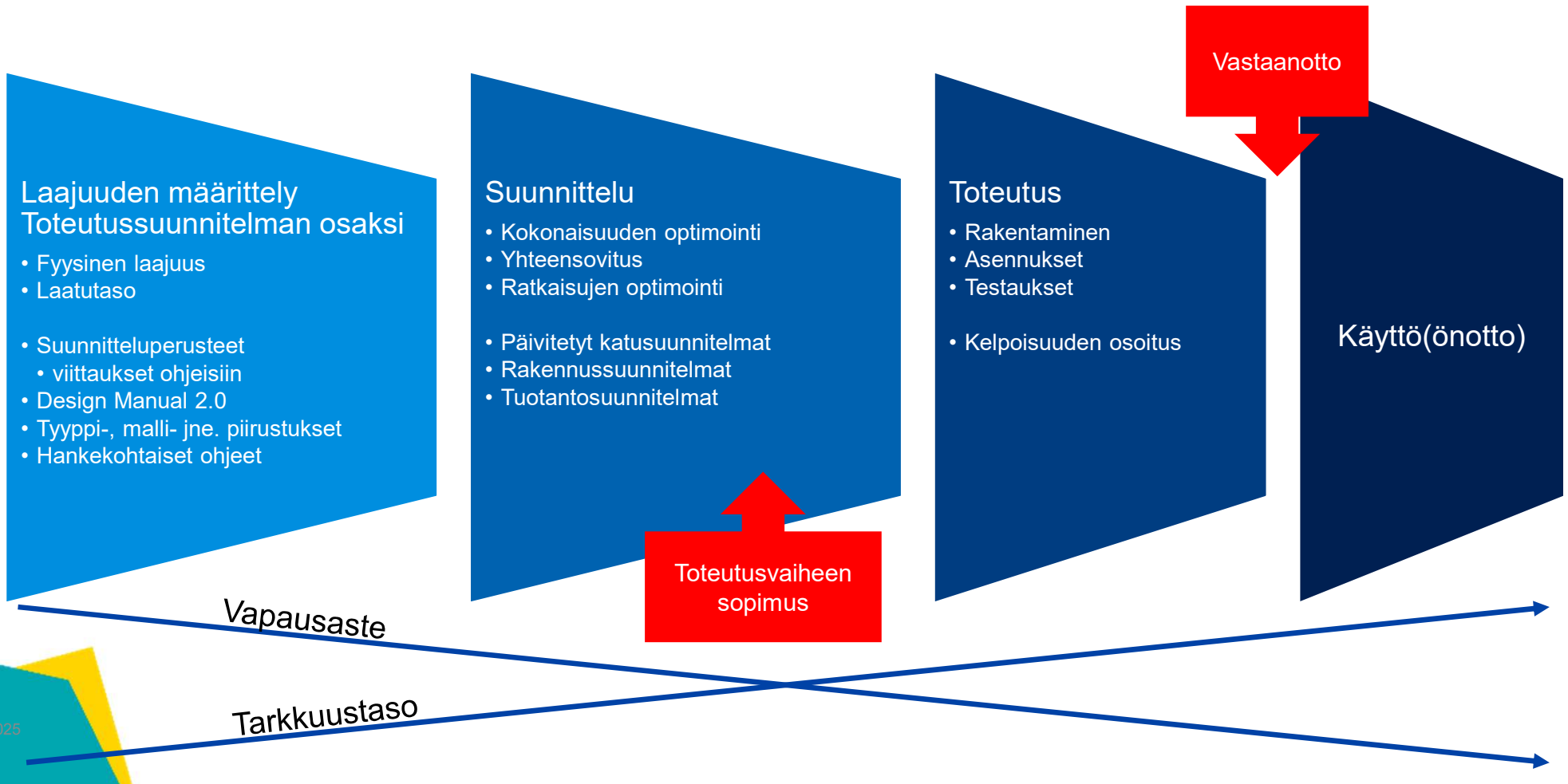
Tilaajien päätös toteutusvaiheeseen siirtymisestä ja lopullisesta tavoitehinnasta

Vantaan ratikka-allianssit kehitysvaiheessa

- Kehitysvaiheen suunniteltu kesto 23.10.2024-30.9.2025.
- Henkilöstön määrä 300–400 henkilöä.
- Pieni osa henkilöistä työskentelee 100 %:n panoksella Vantaan ratikassa.
- Kehitysvaiheen (sis. tunnelin valmistelevat työt) budjetti noin 30 miljoonaa euroa.

Matka kohti toteutusta

Kehitysvaihe

Kehitysvaiheen pysäkit

**Allianssit
aloittavat
kehitysvaiheen**
23.10.2024

Big Room-tila
käyttöön
marraskuussa
Tikkurilassa
Dixissä.

Kehitys-
vaiheeseen
kuuluva
**suunnitelmien
tarkastaminen ja
viimeistely**
käynnistyy.

Loput
asemakaavat
hyväksymis-
käsittelyyn vuoden
2025 aikana.

**Sopimusten
ja lupien
valmistelutyö**
käynnissä

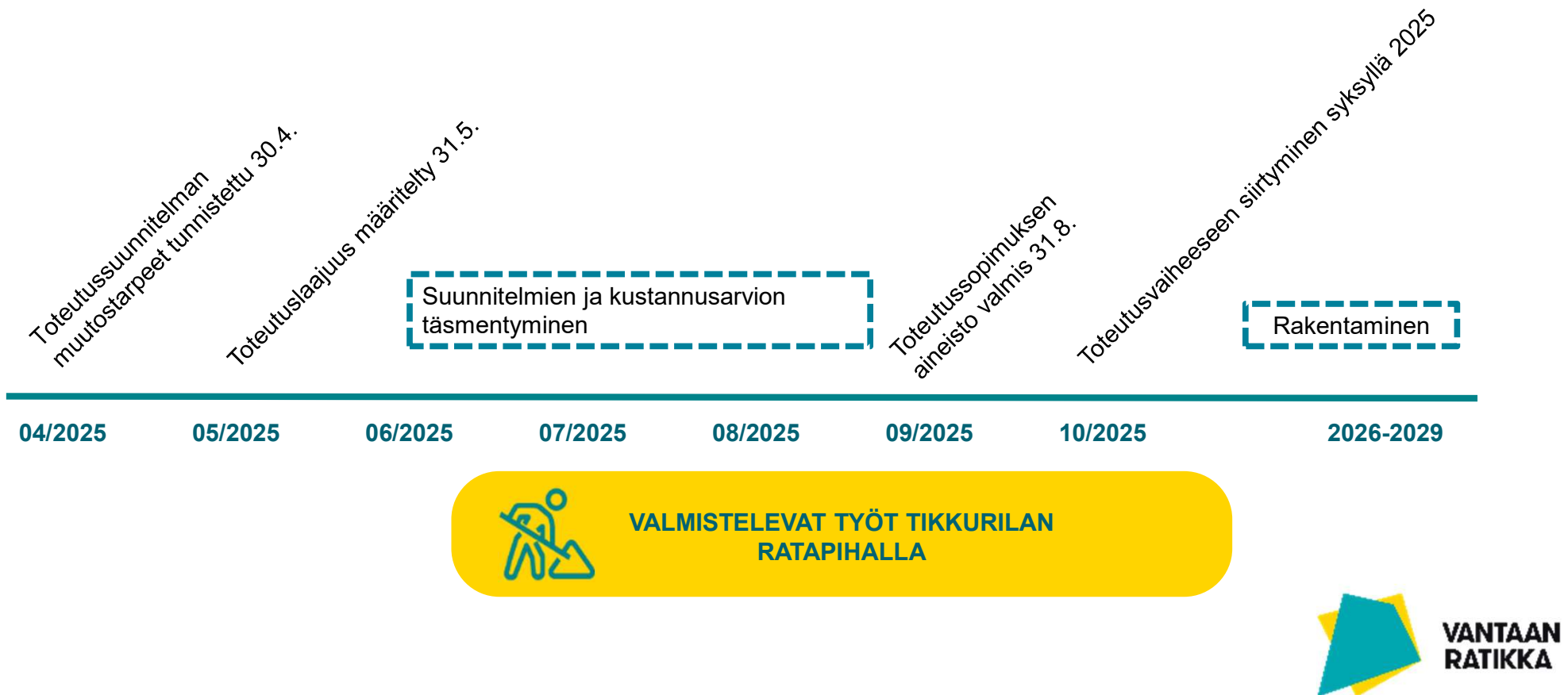
Ratikkakaupunki-
projektin **kaupungin
sisäinen
organisointimalli**
toinnassa.

Kaupunki-
liikenne Oy
valmistelee
vaunuhankintaa ja
edistää Vaaralan
**ratikkavarikon
suunnittelua.**

Kehitysvaiheen aikataulu

Hankesuunnitelma ja kustannusarvio

Hankesuunnitelman kehittäminen

1. Toteutusta suunnitellaan alkuperäisen kustannusarvion pohjalta

- Kaupunkikehitystoimet ja ratikan ratkaisut on päivitetty vastaamaan alkuperäiseen hankesuunnitelmaan asetettua kustannustavoitetta.

2. Suunnitelmaa on tarkennettu koko reitin matkalta

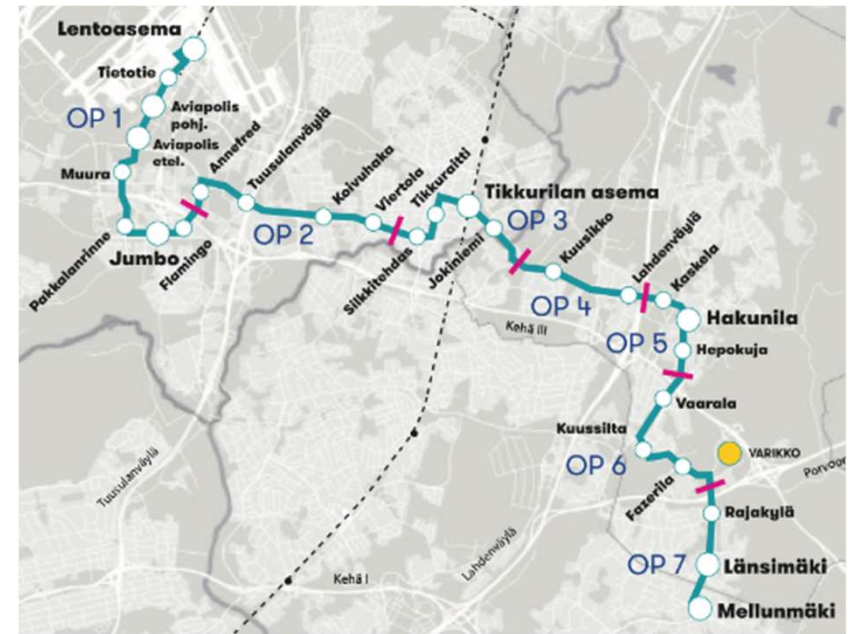
- Reitin varrella tulee todennäköisesti olemaan muutoksia alkuperäiseen suunnitelmaan nähden. Ne esitellään toimitelille hankesuunnitelman tarkistuksen yhteydessä syys-lokakuussa 2025.

3. Kaupunkikehitys ja katusuunnitelmat

- Katusuunnitelmia muutetaan tarvittavin osin
- Tavoitteena on löytää ratkaisuja, jotka mahdollistavat ratikan rakentamisen säilyttämällä mahdollisimman paljon olemassa olevia katurakenteita
- Kaupunkikehitystä ja katujen korjausvelan purkua toteutetaan budjetin sallimissa rajoissa

4. Hankkeen vaiheistus

- Toteutuksen vaiheistamista valmistellaan kokonaisaikataulun puitteissa
- Kaikkia liittyviä hankkeita ei toteuteta osana allianssia, vaan ne rakennetaan myöhemmän kaupunkikehityksen osana

Kustannustilanne - toukokuu 2025

- Allianssin tavoitekustannusarvio vaihtelee kehitysvaiheessa lähes viikoittain suunnitelmien ja kustannusarvioiden tarkentuessa
- Kustannuslaskennassa huomioidaan yleinen kustannustason nousu vuodesta 2023 (indeksitarkistus)
- Tavoitekustannusarviota pienennetään teknisillä ratkaisulla sekä toteutuksen ja hankintojen tarkalla suunnittelulla ja hankesuunnitelman jatkuvalla päivityksellä
- Tämän lisäksi ratikkakäytävän katuinfran korjausvelan purkuun arvioidaan käytettävän julkisen käyttöomaisuuden vuosittaisia määrärahoja
- **Tavoitekustannus valmistuu syksyllä 2025**

Ratikkakaupungin tilannekatsaus

Vantaan kaupungin tavoitteet ratikalle

Vantaalainen ratikkakaupunki

Ratikka tuo lisää asuntoja ja työpaikkoja

Ratikan kaavarungon alueen asukasmäärä yli kaksinkertaistuu, ja työpaikkamäärä kasvaa nykyisestä noin 60 % vuoteen 2050 mennessä. Reitin varsi on Vantaan merkittävin kasvusuunta tulevana vuosikymmeninä.

Kaupunkirakenne monipuolistuu ja mahdollistaa jalankulku- ja pyöräilykaupungin syntymisen

Syntyy sekoittunutta kaupunkia, jossa asiointimatkat ovat lyhyitä ja lähipalvelut hyvin saavutettavissa. Keskusten välillä pyöräillään baanatasoista reittiä.

Alueet vahvistuvat ja vahvistavat toisiaan

Saavutettavuuden paranemisesta hyötyvät niin keskustat, niiden ulkopuoliset työn ja kaupan alueet, nykyisen raideliikenteen katvealueet kuten Hakunila sekä alueet, joista muodostuu raideliikenteen vaihtoasemia: Tikkurila, Aviapolis, Lentoasema, Mellunmäki.

Kaupunkiympäristö
kehittyy ja Vantaan
vetovoima kasvaa

Kaupunki on
hiilineutraali ja
ympäristöystävällinen

Liikkumisen
helppous ja
saavutettavuus
paranee

Alueellinen
hyvinvointi ja
työllisyys
lisääntyy

Ratikkakaupungin suunnittelutilanne

Ratikkakaupungin suunnittelu on edennyt hyvin

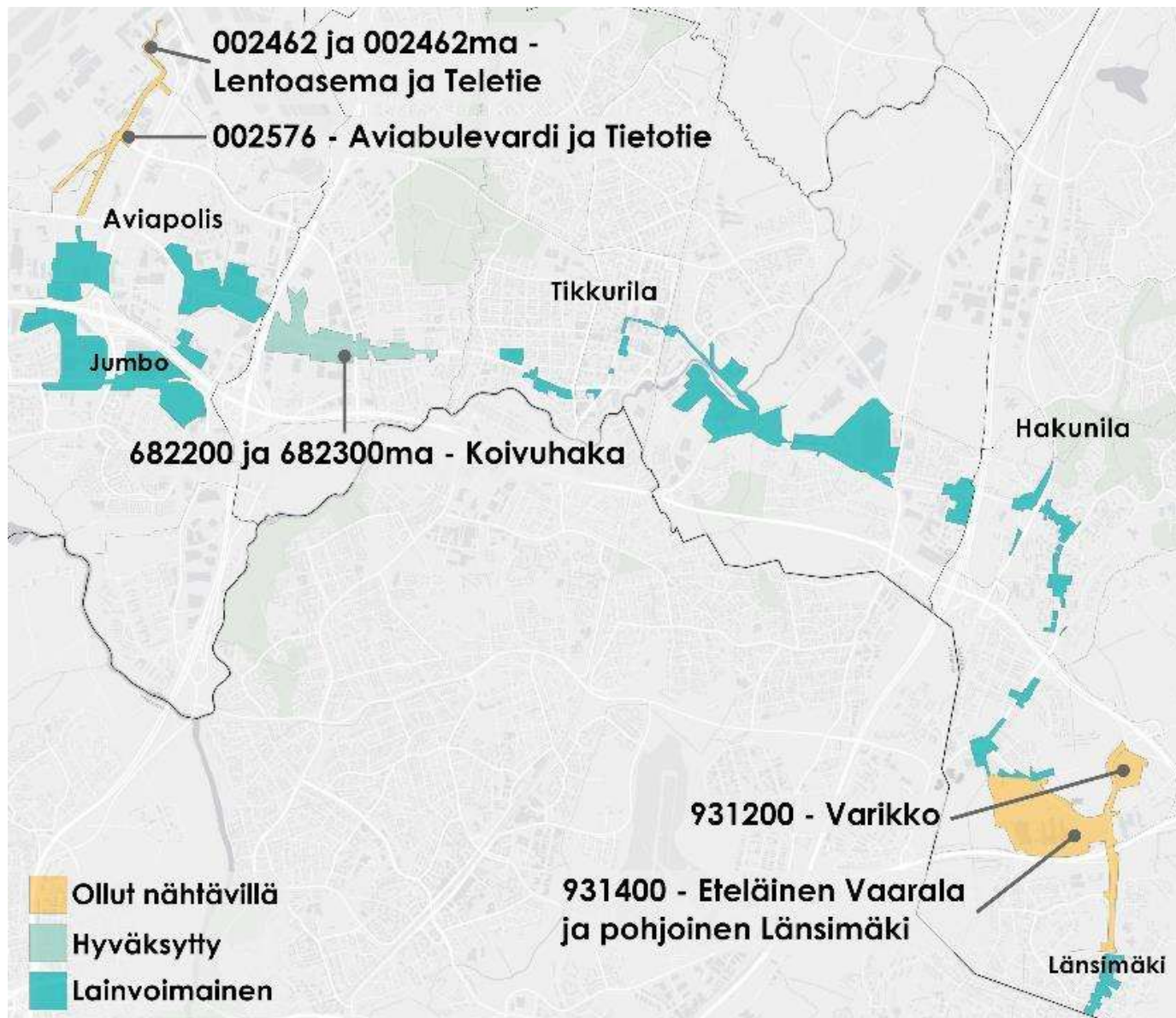
- Muuran asemakaavoja on hyväksytty Aviapoliksessa
- Värитеhtaan alueen kaavarunko ja ensimmäinen asemakaava hyväksytty
- Fazerila–Santamalmien alueen kaavamuutos käynnistetty Vaaralassa
- KATO:n sisäinen ”Ratikkakaupunki” kick off -tilaisuus pidetty
- Ratikkakaupungin toteutus ulottuu usean valtuustokauden ajalle
- Uusi kaupunginvaltuusto perehdytetään ratikkakaupungin ideaan ja toteutukseen mm. tutustumiskierroksilla

Ratikkakaupungin asemakaavojen tilanne

- 21 ratikkakaavasta 17 hyväksyttyä asemakaavaa, joista 16 lainvoimaisia
- 4 asemakaavaa hyväksymättä
- 100 % kaavoista ollut nähtävillä
- Tavoitteena nähtävillä olleiden asemakaavaehdotuksien hyväksymiskäsittelyt alkuvuoden 2025 aikana

Vantaan ratikan asemakaavaehdotuksien tilanne kevät 2025

Seuraavat pysäkit

Allianssin toiminta kesällä 2025

Suunnitelmien kehittäminen ja tavoitekustannuksen laskenta

Kehitysvaiheen tarkoituksena on suunnitelmien kehittäminen tilaajan, suunnittelijan ja rakentajan kesken. Etsitään ratkaisuja, jotka parhaalla mahdollisella tavalla tuottavat arvoa käytössä olevalle rahalle.

Tikkurilanraitin tunnelin valmistelevat työt

Allianssi on aloittanut valmistelevat työt pääradan alituksessa tarkoituksena hyödyntää täysimääräisesti kesän 2025 ratakatkot.

Valmistelevilla töillä on merkittävä vaikutus hankkeen aikatauluun ja kustannuksiin.

Tilaajan (kaupunki) päätöksenteon tukeminen ja aineiston valmistelu

Hankesuunnitelman päivitys kesän 2025 aikana tavoitteena saavuttaa hyväksyttävät suunnitelmaratkaisut sekä kustannustaso.

Päivitetty hankesuunnitelma ja tavoitekustannus valmistuvat syksyllä 2025, jolloin ne käsitellään kaupunginvaltuustossa.

Tikkurilanraitin tunnelin valmistelevat työt

Tunnelin valmistelulla saavutetaan merkittäviä aikataulu- ja kustannushyötyjä

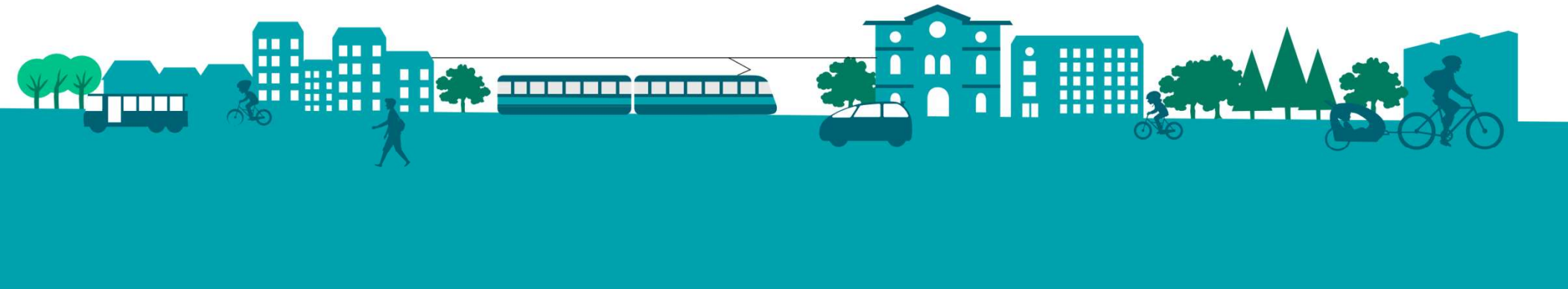
Valmistelevat työt on aloitettu 5.5.2025, jotta sovitut pääradan ratakatkot voidaan toteuttaa 23.6. alkaen.

- Töiden keskeyttäminen ennen juhannuskatkoa aiheuttaisi allianssille n. 1 M€ suoria kuluja.
- Hankkeen aikataulun viivästyminen sekä töiden uudelleen järjestely lisäisi allianssin kustannuksia n. 10 M€ tunnelitöiden osalta
- Ei ole varmuutta, että vastaavat ratakatkot saadaan sovittua myöhemmin
- Tunnelin valmistelun viivästyminen vaikuttaisi merkittävästi koko hankkeen aikatauluun ja kokonaiskustannuksiin.

**Ratikalla rakennamme uutta
2030-luvun Vantaata.**

**Ratikka on investointi Vantaan
tulevaisuuteen.**

VANTAAN
RATIKKA

Kiitos

Vote name: JAA = pohja, EI = Suoniemen esitys

Vote subject:

Meeting: Kaupunginhallituksen kokous

Agenda name: § 3 Kaupunginjohtajan selvitys Vantaan taloudellisesta tilanteesta ja Vantaan ratikkahankkeesta / PT (kvalt)

Vote start: 26.5.2025 17.58.43

Vote stop: 26.5.2025 17.59.42

Total Voting Results

Votes: 15

JAA	10	66,7%
EI	5	33,3%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kok

JAA	3
EI	2
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	3
Tyhjää	0

sdp

JAA	4
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Faysal Abdi	sdp
Heli Hakala	kok
Ville Karinen	vas
Ulla Kaukola	sdp
Minna Kuusela	vihr
Anitta Orpana	kok
Sakari Rokkanen	kok
Minna Räsänen	sdp
Visa Tammi	sdp
Hanna Valtanen	vihr

EI

Janne Hartikainen	ps
Mika Niikko	ps
Maarit Raja-aho	kok
Juha Suoniemi	ps
Marjo Vacker	kok

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaa kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

(Tarkista aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: [Kirjaudu sisään](https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/) (<https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/>)

Oikaisuvaatimus-paatoxelle)

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuusto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinnmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle yksilöasioissa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15